

SPOMNITE
SE
SLOVENSkih
BEGUNCEV
S KAKIM
DAROM!

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT—FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
NEWSPAPER

NO. 235

CLEVELAND 3, O., MONDAY MORNING, DECEMBER 2, 1946

LETO XLVIII—VOL. XLVII

JUGOSLAVIJA SOVJETIZIRA VSO ISTRO

**Zavezniki trdijo, da se
bo s tem kršila tržaška
pogodba**

Trst. — Jugoslavija je ukazala agrarno reformo po Istri in sicer po vsem onem delu, ki ga ima zasedenega Jugoslavija in v dveh tretjinah onega, ki je določeno za svobodno tržaško državo. Odredba bo stopila v veljavo 15. decembra.

Glasom te odredbe bodo pretrgane vse pogodbe med posestniki in najemniki, ki morajo izročiti vso lastnino državi, ki jo bo potem razdelila med ljudi po njih potrebi. Posebni ljudski odbori bodo v imenu vlade prevzeli gozdove, njive in pašnike, ki bo potem skupna last vseh. Poljedelske stroje bo pa prevzela vladna poljedelska federacija.

Zavezniška vojaška oblast trdi, da je to očitna kršitev pogodbe, napravljena za Jugoslavijo leta 1945, ki govori, da ostane sporni teritorij v sedanjem stanju toliko časa, da bo podpisana mirovna pogodba z Italijo. Tako Jugoslavija zdaj sovjetizira zemljo, ki se ni njena, trdijo zavezniške vojaške oblasti. Vojaške oblasti pravijo dalje, da ne morejo ničesar storiti v tem oziru, ker je to zadeva diplomacije. Istočasno so jugoslovanske oblasti prepovedale svojim ribičim ladjam, ki dobivajo potrebščine v Pulju, voziti vjete ribe v Pulj. Enako je Jugoslavija prepovedala voziti iz zone B v puljski živež. V Pulju so ameriške in angleške vojaške oblasti, ki bodo morale odslej kupovati potrebščine, kot ribe in drugo v Trstu, dočim so dosedaj vse to pripeljali ljudje iz okolice.

Truman bo poslal v Vatikan Myron Taylorja

Washington. — Predsednik Truman je dvignil ameriško misijo v Iraku v ambasado ter s tem ojačil ameriško diplomatsko zastopstvo v Bližnjem vzhodu. Tudi je odposlal nazaj v Vatikan Myron Taylorja kot svojega osebnega zastopnika, katerega je imenoval na dotično mesto že predsednik Roosevelt.

Predsednik Truman je rekel, da pošilja Taylorja nazaj v Vatikan, da obnovi razgovore zelo važne vsebine s papežem Pijem in drugimi oblastmi.

Kot je videti se predsednik Truman ni ustrašil protesta protestantovskih duhovnikov, da bi imeli Zed. države diplomatskega zastopnika pri Vatikanu.

Iz raznih naselbin

Cassidy, W. Va. — Dne 12. nov. je umrl John Kastelic, doma iz Stiene, Dolenjsko. Bil je samski. Mrtvega so našli v njegovem stanovanju.

Edison, Kans. — Dne 14. nov. je po dvodnevni bolezni umrla Ana Kernc, stara 84 let, v Ameriki 40. let. Ves čas je živel v bližnji naselbini Dunkirk in bila vedno zdrava. Zapuška poročena hčer, pri kateri je umrla, in več vnukov. Doma je bila iz Zagrada pri Škocjanu, Dolenjsko.

Premogarji kaznovani \$1 na dan

WASHINGTON. — Mornariški kapitan Collisson, administrator premogovnikov za vladno, je naložil stavkujočim premogarjem \$1 in \$2 kazni na dan. Ta denar bo šel v bolniški sklad premogarjev.

Kazen je bila naložena premogarjem na zahtevo premogarskih družb, ker se premogarji niso držali pogodbe in odšli na stavko.

Kazen \$1 in \$2 na dan na vsakega premogarja je odvisna od kraja. Ta točka glede kazni je bila še v stari pogodbi in sicer vključena v pogodbo na zahtevo unije, ki je hotela s tem preprečiti takozvane "neavtorizirane" stavke.

Vprašanje pa je, če bodo to denarno kazen sploh kdaj dobili od premogarjev. Ako bi stavka trajala več mesecev, bi znašala ta kazen od vseh premogarjev več kot \$50,000,000. Ako bo Lewis politikal premogarje nazaj na delo, bo gotovo prej zahteval, da se ta kazen odpušči.

Vladni in unijski odvetniki so pripravljeni na zaslišanje danes pred sod-

nijo, kjer se mora predsednik Lewis zagovarjati, zakaj ni ubogal ukaza sodnice, da ostanejo premogarji na delu, dokler sodnica odloči, če je pogodba z vlado veljavna ali ne.

Elektrarna bo od danes naprej rabila olje mesto premoga

Cleveland Electric Illuminating Co. bo od danes naprej rabila olje mesto premoga. Kompanija računa, da bo pokurila na dan do 200,000 galon olja, kar bo dalo isto gorkoto kot 1,250 ton premoga. V dveh tednih bo imela kompanija vse urejeno tako, da bo lahko porabila 1,000,000 galon olja na dan.

Vladni administrator za civilno produkcijo je odločil, da se o božičnih praznikih ne bo smelo imeti električne okraske na božičnih drevesih na prostem. Ta odredba pa ne zadene okraske v notranjosti hiše.

Elektrarna v Warren, O. je začela tudi kuriti z oljem

Ohio Public Service Co. v Warren, O. naznanja, da je začela kuriti z oljem,

da hrani na premogu. Vsak dan porabi 50,000 galon olja. Elektrarna je začela s to idejo, ko je zvedela, da bo isto storila kompanijska elektrarna v Clevelandu.

Vse šole v Trumbull okraju bodo odprte do božičnih počitnic. Devet šol v Niles, O. bo danes še zaprtih radi pomanjkanja premoga.

Industrija v tem okraju ni spreminila delovnega časa, niti drugega delovnega programa. Trgovci s premogom poročajo, da jim je dala vlada nekaj dodatnega premoga. Šole v Youngstownu bodo pa še danes zaprte.

Radi stavke je izgubljenih dozdaj 504,000 ton jekla

New York. — Ameriške jeklarne poročajo, da je bila jeklarska industrija radi pomanjkanja premoga tako prizadeta, da je do danes izgubljenih že 504,000 ton jekla. To bi bilo dovolj jekla za 3,500,000 ledenic, ali 200,000 avtomobilov. Jeklarne so izgubile letos vsled stavk že 12,350,000 ton jekla.

Industrije, ki so odvisne od premoga, so morale odsloviti že 100,000 delavcev. Vrh tega je bilo od Zahvalnega dne pa do danes doma 175,000 avtnih delavcev, da je avtna industrija hranila na premogu.

Ako premogarska stavka do konca tega tedna ne bo poravnana, bo najmanj en milijon delavcev brez dela.

Premogarji ne morejo računati dosti na podporo od držav

Samu 4 države imajo določeno, da se plača brezposelnim delavcem, če so na stavki ali ne, brezposelno odškodnino. Vse druge države ne plačajo stavarjem nič. Te štiri države so: Pennsylvania, New York, Rhode Island in Tennessee. V Penna morajo čakati stavarji 5 tednov, predno začno dobivati državno podporo.

Vlada se ne strinja z akcijo nekaterih premogarskih družb, ki so ustavile ves kredit v kompanijskih prodajalnah stavarjem. Toda vlada ne more v tem oziru ničesar storiti in tudi najbrže ne bo poskusila.

Razne drobne novice iz Clevelanda in te okolice

Mraz smo dobili—

V nedeljo popoldne smo dobili v Cleveland mraz in nekaj snega. O polnoči je padel toplotomer na 19 stopinj, za danes napoveduje vremenski urad pa še bolj mrzlo. Jutri bo pa spet nekoliko gorkeje.

V bolnišnici—

Mrs. Terezija Zdešar iz Arbor Ave. se nahaja težko bolna v Huron Fd. bolnišnici. Obiski so dovoljeni.

Zaroka—

Na Zahvalni dan sta se zarokila Anne Jeanne Pierce, hčerka Mr. in Mrs. Frank Pierce iz 16102 Holmes Ave. in Mr. Henry S. Grosel, sin Mr. in Mrs. Anton Grosel iz 15615 School Ave. Zaroka se je graduirala iz Villa Angela akademije in pohaja zdaj v Ursuline kolegij, zarocenec je pa graduant Collinwood višje šole in pohaja zdaj na John Carroll univerzo potem, ko je služil dve leti Strica Sama tekom vojne.

Vesela vest—

Na 27. nov. so prinesle vile rojenice družini Mr. in Mrs. Ray Rossman zalo hčerko prvorojenke. Tehtala je ob rojstvu 8 funtov. Dekliško ime mlade mamice je bilo Esther Verbič. Mrs. Jernej Knaus iz 62. ceste te tako postala prvi prastara mama. Mladi ata je sin Rossman družine na Hecker Ave. Čestitke!

Letna seja—

Društvo sv. Marije Magd. št. 162 KSKJ ima nocoj svojo letno sejo in volitev odbora za 1947. Seja bo v navadnih prostorih. Članice naj se te važne seje udeležijo v velikem številu.

V Florido—

Včeraj jutru so odpotovali z avtom v Florido: Mrs. Helen Perlin iz 221. ceste v Euclidu, sin Jimmy in hčerka Rose. Pribivali bodo v Tampa, Fla., kjer so si kupili lepo hišo. Čez nekaj časa se jim bo pridružil še gospodar Matt in potem se bo družina za stalno naselila v Floridi. Želimo jim prav zadovoljne čase na lepem jugu.

Vile rojenice—

Vile rojenice so se oglasile pri družini Mr. in Mrs. Andy Zadel, 7301 Donald Ave., in jim pustile za spomin zalo hčerko, 7 funtov težko. Mlada mamica je hči poznane družine Mr. in Mrs. Frank Končan iz 6512 Bonna Ave., ki sta s tem postala prvič stari ata in stara mama. Mladi ata je pa sin Mrs. Katarine Zadel iz 16018 Holmes Ave., ki je postala s tem že šestnajstična stara mama. Čestitke!

Važno obvestilo—

Elizabeth Sofran, roj. Miller iz Feketič, Bačka, Jugoslavija, naj se zgleda na glavni policijski postaji v Clevelandu, 2001 Payne Ave. soba št. 103, kjer bo dobila važno obvestilo od doma od Helene Lehr iz Zagreba.

Zadušnica—

V torek ob 8:30 bo darovana v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. maša za pokojnega Johna Perko.

Pismo ima pri nas—

Pri nas ima pismo Rudolf Nabhath. Naslov na pismu je: 1166 E. 60 St., toda tam ne stanuje.

DROBNE VESTI IZ SLOVENIJE

(Došle preko Trsta)

LEON BAHOVEC, znan ljubljanskih lekarnar, se je moral zagovarjati pred okrožnim sodiščem v Ljubljani, ker so ga obtožili, da je špekuliral z ljudskim zdravjem in kolaboriral z okupatorjem. Po besedilu obtožnice se je vključil v okupatorjev gospodarski aparat. Tako je pošiljal razna zdravila v Italijo in Nemčijo in jih tako odtegoval ljudstvu. Svoje uslužbence je odraščal od dela v Osvobodilni fronti in je uvedel nad njimi vohunsko sužbo, da bi preprečil, da ne bi dajali zdravil partizanom. Po osvoboditvi je skrbel razna zdravila, pa prikril tudi olje, sladkor in mašč. ki bi jih moral uporabiti za izdelavo zdravil. Za te zločine je bil obsojen na 16 let in na izgubo vsega premoženja. Z njim sta bila obsojena tudi dva podpiratelja njegovih prestopkov, neki Čubelj Franc in Buzzolini Karl, prvi na šest mesecev, drugi na 10,000 dinarjev denarne kazni.

Vse to poroča samo vladno časopisje. Kdo ve, koliko je resnice? Zdi se pa, da je bila poglavitna stvar zaplemba premoženja. Vedno bolj redki postajajo oni, ki jim bo še mogoče kaj zveči. Kdo bo vzdrževal Titov policijski in vojaški aparat, kadar bo zmanjkalo bogatinov, da bi jih razlaščevali?

ZGODBA Z ŽIROM. — Opisoval sem vam že, kako je vse komunistično časopisje sedaj polno navodil, opominov, navesotov, ukazov, kako treba zbirati letos žir, ki so ga bukke menda preteklo jesen posebno bogato obrodile. Vse komunistične organizacije so morale navduševati ljudstvo za to žirovo zbirko. Celo letala so vpregli v propagando. Toda pri ljudeh je v mnogih krajih prav ta propaganda rodila trmast odpor. V Trzinu, kjer je bilo prej mnogo gorečnejšev za OF, se je oglasilo za zbiranje 5 ljudi, na Jesenicah 12!

GORENJSKE MLEKARNE. — Gorenjske mlekarne so imele že pred vojno svojo prodajno organizacijo. Pred dvema mesecema so zaprli vse odbor teh "Gorenjskih mlekarov." Odbor namreč ni hotel pristati,

da se premoženje mlekarov porazdeli. Ko je bil odbor v ječi, so podzavljeno izvršili namstavljeni komisariji. Ko je bilo vse podzavljeno, so odbor izpustili. Sedaj ni bil več nevaren in nadzelen. Vse iz ljubezni do svobode!

DUMPING. — Jugoslavija roši težke milijone ne samo za (Dalje na 2. strani)

NOVI GROBOVI

John Shiffrer

Po dolgi bolezni je umrl v mestni bolnišnici John Shiffrer, star 64 let. Zapuška brata Franka in sestro Terezijo Zdešar. Doma je bil iz Polhovca gradca, odkoder je prišel v Ameriko pred 40 leti. Pogreb bo jutri popoldne ob 1 iz Zakrajškovega pogrebne zavojala.

Italiji proti civilna vojna ali diktatura, če ne poprimejo rdeči

Rim. — Italijanski zunanji minister, socialist Pietro Nenni je izjavil, da proti Italiji civilna vojna ali pa diktatura, ako kmalu ne dobe vladnega krmla v roke socialisti s komunisti. In to da se mora zgoditi v prihodnjih par mesecih.

V političnih krogih se čudijo nad to izjavo vodje socialistov, ki so v zadnjih šestih mesecih izgubili toliko vpliva in moči med narodom. Ako bi tako govorili komunisti, bi bilo drugače, ki pridobivajo na moči, pa ki vseeno kažejo voljo, da sodelujejo z ostalimi strankami pri vladi. Nekateri sodijo, da hoče minister Nenni s tem pridobiti socialistom moč, če ne drugače pa vsaj na vozu komunistov.

Rusi bodo izpustili zdaj Japonce

Tokio. — Prihodnji mesec bo začela Rusija pošiljati domov japanske vojne ujetnike. Prvi mesec jih bo izpustila 25,000. Rusija ima vsega skupaj v ujetništvu 1,250,000 Japoncev od konca vojne. Zed. države so nagnale Rusijo že dolgo, da ne upravičeno zadržuje japonske ujetnike.

Byrnes podpira zdaj Molotova za večjo odškodnino od Italije

V istem času so pa za nižjo odškodnino od Bolgarije

New York. — Ameriški državni tajnik Byrnes se je pridružil ruskemu ministru Molotovu, ki hoče, da se zahteva za vojno odškodnino od Italije zviša, a od Bolgarije zmanjša. Byrnes je v tem oziru popolnoma spremenil svoje stališče, ki ga je naglašal pri konferenci v Parizu. Takrat se je bil Byrnes pridružil Angliji, ki je zahtevala kolikor mogoče manjšo odškodnino od Italije na račun Jugoslavije ter je nasprotoval zahtevi ruske delegacije, da bi se zmanjšalo zahtevo vojne odškodnine od Bolgarije.

Ta prememba mnenja tajnika Byrnesa je bila najbrže posledica tajnega razgovora, ki ga je imel z Molotovom, ki je za dosedanjih zahtev potem popustil pri Trstu in pri paroplovbi po Donavi. Molotov je zdaj tudi pristal na to, da dobi Jugoslavija in Grčija enako visoko odškodnino od Italije, dočim je prej zahteval, da dobi Jugoslavija še enkrat toliko kot Grčija.

V Ohio bodo spet dvojne licence

Columbus, O. — Ohijški motoristi bodo dobili za drugo leto zopet dvojne avtne licenčne plošče za avto, za spredaj in za zadaj. Tekom vojne je dajala država samo eno ploščo, da se je hranilo na kovini.

Nove licenčne plošče bodo zelene in bele. Morda bo država uporabljala pri tem celo tako kovine, da plošče ne bodo zarjavlele že prvi mesec.

Govoril je o smrti in umrl

Battle Creek, Mich. — Rt. Rev. Msgr. Maurice Walsh je govoril ob pogrebu nekega farana. Rekel je, da nihče ne ve, kdaj ga bo doletela smrt, zato moramo biti vsak čas pripravljeni stopiti pred Sodnika. Ko sija ima vsega skupaj v ujetništvu 1,250,000 Japoncev od konca vojne. Zed. države so nagnale Rusijo že dolgo, da ne upravičeno zadržuje japonske ujetnike.

SLOVENSKI IZGNANCI SO SI
RESILI LE GOLJO ŽIVLJE-
NJE. POMAGAJMO JIMI

JUGOSLAVIJA BO SPREMENJENA V INDUSTRIJO

Belgrad. — Titova vlada naznanja o načrtu, po katerem bo poljedelska dežela Jugoslavija spremenjena v industrijsko deželo. To bo vlada izvršila s tako zvano petletko, kot jih izvajajo v Rusiji.

Toda istočasno bo izveden tudi poljedelski program, naznanja Tito. Dežela bo morala nekaj časa sicer še uvažati žito, toda stradal da ne bo nihče.

Hitler je smatral sebe, Stalina in Mussolinija za največje državnike

Washington. — Iz zaplenjenih nemških listin priobčujejo ameriške oblasti zdaj eno, ki ni bila še objavljena nikjer in ki govori o tajnem sestanku, ki ga je imel Hitler s svojimi vojskovodji pred napadom na Poljsko.

Takrat je Hitler govoril svojim generalom, da je potreben napad na Poljsko, pa naj svet misli o tem kar hoče. Hitler je dalje povedal svojim generalom, da bo korakal zdaj s Stalinom, s katerim si bosta "razdelila svet."

"Stalin in jaz sva prav za prav edina, ki vidiva v bodočnost," je takrat zatrjeval Hitler. On (Hitler), Stalin in Mussolini so edini veliki državniki, dočim se na japonskega cesarja Hirohitoja ni zanimal, je govoril Hitler.

To je govoril Hitler, kot je razvidno iz zaplenjenih listin, svojim generalom na predvečer sporazuma s Stalinom in manj kot 10 dni prej, predno je ukazal napad na Poljsko, v katero sta korakala Hitler in Stalin vsak od ene strani.

NAM JE TUKAJ DOBRO. ZATO SE
PRI VSAKI PRILIKI SPOMNI-
MO NA BEGUNCE

SELE ZDAJ IŠČE GOSPODARJA, KO JE TREBA POPRAVITI STREHO PRI HIŠI

Zanesville, O. — Nek moški je prišel v urad OPA, kjer ima vso oblast nad najemninno. Pritožil se je, da pušča streha v hiši, kjer stanuje in je prosil urad, naj gospodarja takoj najde.

"Koliko časa pa že živite v tihi hiši?" ga je vprašal uradnik. "Nekaj več kot 5 let," je povedal možak.

"Pet let že živite v hiši pa še ne poznate gospodarja," se je začel čudil uradnik. "Komu ste pa plaščali najemnino?"

"Nikomur," je pojasnil možak. "Takrat sem videl, da je hiša prazna, pa sem se naselil notri. Ampak če ne bo nihče popravil strehe, si bom moral iskati drugo stanovanje. Kakšni so vendar to ljudje, ki ne skrbijo za svoje hiše," se je pritoževal "vestni" najemnik.

V plamenih rdečega pekla

Spomini političnega kaznjence
Spisal: ALBIN BREZNIK

V novi obleki sem prišel brez vsakega zadržka do svojega stanovanja. Spotoma sem našel dekle, ki je bila prav za prav proletarka, a je bila prisiljena, prodajati se buržoaziji. Mislim sem si, da se bom z njeno pomočjo lahko maskiral. V hotelu sem naročil dobro večerjo in steklenico šampanjca. Ko bi videli, dragi tovariši, niti enega policista ni bilo blizu. Kdo bi si pa tu di upal legitimirati elegantnega gospoda, ki z damo pije šampanjec? Naročil sem sobo in se prigrisil kot upokojeni polkovnik z ženo — imel sem mir, zakaj policija vendar ne bo vzemirjala svoje lastne buržoazije.

"To si pa tudi moral tudi dokaj denarja zapraviti, gotovo si ga imel pri sebi," se je drznil vprašati Milenka mlad čevljarček.

"Vidim dragi moj tovariš, da si še mlad in neizkušen, sicer bi lahko vedel, da kominterna ne daje profesionalnim revolucionarjem dve sto dolarjev plače na mesec za to, da bi z njimi počeli kaj drugega kakor to, kar koristi proletarski revoluciji."

Ko je tovariš Milenko prišel v kaznilnico, res ni imel nič proletarskega na sebi. Vsak bančni direktor bi mu lahko zavidal, toda Milenko se je oblačil elegantno najbrž le zato, da pokaže proletariatu, kako bo v socialistični družbi pod diktaturo proletariata.

Ker Tomažu Kranjcu eleganca na račun lačnih in raztrganih ruskih mušikov ni bila nič kaj všeč in tudi ni znal držati jezika, se mu je Milenko maščeval s tem, da ga je spravil na glas ovaduha. "Ovadu uprave" je bilo v rdečem domu skozi vsa leta najcenejši sredstvo, da nezaželenega tovariša spravijo ob ugled.

Ze pred leti se je pripetil med teroristi zanimiv dogodek, pri katerem je imela tudi komuna svoje prste vmes. Bivni orožnik je prišel na robijo z dosmrtno ječo. Njegova aretacija je bila zelo zagonetna.

Trdil je, da mu je bilo pri zasliševanju prebrano vse njegovo delovanje in označene vse osebe, s katerimi je bil v zvezi kot kurir teroristične organizacije. Polastila se ga je groza in priznal je vse. V ječi so mu tovariši očitali, da je bil ovaduh, kar ga je spravilo popolnoma iz ravnotežja.

"Priznam, da se nisem junaško držal, ker sem se bal vislice, ali ovaduh nisem bil," se je z jokavim glasom branil orožnik.

Prosil je, da ga premestijo v sobo komunistov, toda tam se je zanj začel šele pravi pek. Prišel je pod nadzorstvo GPU med kaznjenci, ki je imela nalog, delati preiskave pri političnih osumljenih, bolj političnih obsojencih, ki jih je komuna sumila ovaduhstva, likvidatorstva in oportunitizma. Ob takih prilikah so se agantje GPU skrili pod posteljo, dokler niso vsi odšli na sprehod, nato pa šli na delo v imenu delovnega ljudstva.

"Večitaš", kakor se imenuje na dosmrtno ječo obsojenci, je sestavljal prošnjo za znižanje kazni, GPU mu je to njegovo pisanje ukradla; na podlagi tega pisanja je potem ugotovila da je bil res ovaduh. Ko jim je zagrozil, da se pritoži na upravo, je komuna dejala: "Prijaviti nas hoče, ker smo mu vzeli dokaze, da je res ovaduh."

Ko večitaš zadeve kljub temu ni prijavil, so rekli:

"Vidiš, niti prijaviti si ne upa, ker smo ga ujeli pri delu." Večitaš je bil zelo potrpečljiv, ker je bil z ene strani za svoje protidržavno delovanje obsojen na dosmrtno ječo, z druge strani pa so ga protidržavni elementi imeli za svojega sovražnika. Vložil je prošnjo, da ga premestijo v drugo kaznilnico, in je tudi uspel.

"On je bil sploh samo 'pro forma' obsojen, da med nami vohuni," so pootem med seboj govorili, "sedaj bo pa izpuščen. Na mpravi, da gre v drugo kaznilnico, toda mi že vemo kam..."

V vseh sobah, kjer je komuna vladala, so tovariši živeli v prisrčnem prijateljstvu. Le v eni sobi je bila komuna v manjšini. Tu so imeli trdno postojanko likvidatorji. Obe skupini nista vzdrževali med seboj nobenih stikov. Ideolog komune je bil mladenič, sin zaradi špekulacije propalega veleposestnika. Padel je pri maturi in v vojski pri korporalskem izpitu, torej imel vse sposobnosti za rdečega generala. Kmečka dekleta so se ga izogibala, ker je bil gospod, gosposka pa, ker je bil siromak. Mladenicu to ni ugajalo. Slišal je o svobodni ljubezni in se zanj ogrel. Svojemu nerazpoloženju je dal duška s tem, da je napisal letake, ki jih je v družbi kmečkih hlapcev napeljal po vasi. Oblavila so ga kmalu izsledila in zaprla. Letaki niso bili toliko protidržavni kakor nemoralni, ker je v njih pridigoval svojevrstno svobodno ljubezen. Dobil je razmeroma nizko kazen, čeprav je bil že kot dijak zaradi nagajanja dekletom in drugih nemoralnih dejanj v šolarskem vlaku večkrat policijsko kaznovan.

Brž ko je postal član komune, se je kmalu uveljavil. Prišel je predavati dialektični materializem. Prišlo je do lepih in zanimivih razpravljanj. Tovarišem je razlagal svoje stališče o vprašanju svobodne ljubezni.

(Dalje prihodnjič.)

— Pivo kuhano iz ječmena so pili v Babilonu že 5.000 let pred Kristusovim rojstvom.

1946	DEC.	1946
Sa	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLENDAR

DRUŠTVENIH
PRIREDITEV

DECEMBER

14.—Slovenski dom na 6818 Denison Ave. plesna veselica.

28.—"Maccabees Red Jacks" plesna veselica v auditoriju Slovenskega narodnega doma na St. Clair Ave.

31.—Društvo Orel priredi zabavni večer na Silvestrovo v šolski dvorani sv. Vida.

31.—Direktorij Slovenskega doma na Holmes Ave. priredi

običajni Silvestrov večer.

1947

JANUAR

4.—Društvo sv. Ane št. 150 KSJK priredi plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na 30. cesti.

24. St. Vitus Cadets št. 21 SZZ prirede plesno veselico v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Pojasnilo škofa Rožmana

2.) Ta skupina dijakov je — po obtožnici — s pomočjo škofa organizirala svojo lastno policijo MVAC, ki je aretirala po cestah in stanovanjih aktiviste osvobodilnega gibanja, jih zapirala v svoje lastne ječe, ki jih je imela v škofijskem semenišču. Tam jih je mučila in stransno zlostavljala.

3.) Ti in drugi katoliški dijaki so sodelovali pri fašističnih racijah po mestu kot zaupniki, ki so odločevali, kdo izmed aretiranih naj bo interniran, kdo pa izpuščen.

Moj odgovor

1.) Natančnost obtožbe je razvidna že iz tega, da ne ve niti parvega imena te študentske organizacije! "Straža v viharju" se je imenovala tehnik, ki ga je izdajala ta skupina, skupina sama pa se je imenovala "Straža." To je vedel vsak izobražen Ljubljčan. Škof je bil do te skupine v istem razmerju kot do vseh drugih katoliških dijaških organizacij.

2. Nikdar nisem slišal, da bi ta dijaška skupina ustanovila kako svojo policijo, toliko manj je res, da sem kako tako stremiljenje podpiral.

Dalje tudi nisem nikdar zvedel, da bi ti dijaki imeli svojo posebno ječo. Natančno pa vem, da kaj takega v semenišču nikoli ni bilo.

Res pa je, da so ti študentje enkrat nekega komunista, ki je bil nastavljen, da je spioniral, kdo hodi v hišo, kjer so ti študentje stanovali in imeli svoj društven lokal, pograbili, pelja-

li v svoje društvene prostore, tam zaslišali in potem spet izpuštili. Škof je za to zvedel šele kasneje. Na ta edini slučaj se naslanja vsa ta točka obtožnice, ki je v svojem posploševanju popolnoma neresnična.

3.) Neresnično je, da bi katoliški študentje bili fašistični zaupniki, ki bi razsojali pri masovnih aretacijah, koga naj se internira in koga izpusti. Sodisce ni niti poskušalo, da bi kaj takega dokazalo. Fotografija umorjenega študenta Jaroslava Kikaja v uniformi italijanske žandarmerije, ki naj bi dokazovala njegovo konfidentstvo, je bila že svojočasno pred vso javnostjo razkrinkana kot zelo nerodna fotomontaža.

Če bi bili katoliški študentje pri fašističnih racijah res izvrševali konfidentno službo, kako je ideja bilo mogoče, da je bilo poslanih v koncentracijska taborišča toliko znanih katoliških dijakov, po celem mestu znani pristaši komunizma pa so bili izpuščeni na svobodo?

IX. 1.) Škof je sodeloval pri organiziranju slovenskega domobranstva.

2.) Svojim zaupnikom v MVAC je dal takoj ukaz, da vstopijo v slovensko domobranstvo, prevzel je tudi s svojimi župniki in kaplani propagandno delo in pomoč pri rekrutiranju za domobranstvo.

3.) V časopisu "Katoliški bogoslovce" je napisal sestavek, v katerem poziva bogoslovce v boj proti osvobodilnem gibanju.

Moj odgovor.

1.) Pri organiziranju slovenskega domobranstva ni bil škof na noben način udeležen, kar sta celo obtožena Rupnik in Roesener, ki sta to morala vedeti, izpričala.

2.) Škof ni dal nikomur naročila naj vstopi v domobranstvo in s propagando in rekrutiranjem ni imel prav ničesar opraviti. Tudi te trditve ni sodišče z nobeno stvarjo dokazovalo.

3.) Časopisa z naslovom "Katoliški bogoslovce" nikoli ni bilo, torej ni mogel škof v njem priobčiti nikakega sestavka. Tudi pod kakim drugim naslovom ni bilo nobenega lista za teologe. Cela stvar je čista izmišljotina.

X. Sodelovanje pri zaprilegi slovenskih domobrancev.

1.) Škof je kolaboriral pri zaprilegi slovenskih domobrancev, da bi Slovincem pokazal, da se strinja z nacistično politiko.

2.) Obtoženelec Roesener je izpovedal, da je škof odobril besedilo priprave.

3.) Isti je trdil, da se je škof ob času parade slovenskih domobrancev po zaprilegi 30. januarja 1945 proti njemu izrazil, da je zato prišel namenoma k paradi, da pokaže slovenskemu narodu svojo soglasnost z nemško politiko.

Moj odgovor

1.) Pred zaprilego slovenskih domobrancev in policije dne 20. aprila 1944 sem na prošnjo oficirjev in moštva bral na Stadionu tiho maso. Pri tem ni bil navzoč noben nemški vojak. General Roesener in ostali gostje so prišli šele kasneje. Bil sem sicer povabljen k častnim gostom na poseben rezerviran prostor, pa sem vabilo odklonil. — Po maši sem bil na tribuni, kjer je bil altar, sam s svojim kaplanom, dokler nisva spravila mašne obleke, ki sem jo potem vzel s seboj. Med pospravljanjem je Roesener govoril in je komandant Krener bral priasego. Ko je bila obleka pospravljena v moj avto, sem se odpeljal, ne da bi s kom govoril.

Mašo sem bral, ker so bili možje in fantje verniki moje škofije in se niso imeli svojih kaplanov.

2.) Ko sem bil naprošen, naj berem mašo pred zaprilego, sem si dal predložiti besedilo priprave, da se prepričam, da ni slovensko domobranstvo zaprišeženo na Hitlerja. Če bi se to zgodilo, ne bi bil bral maše. For-

DELO DOBIJO DELO DOBIJO

TAKOJ SE POTREBUJE MOŠKE
NEIZVEŽBANE TEŽAKE ZA

točilni in oddajni oddelek
Nočni štift 4:30 pop. do 2:30 zjutraj
Pet dni delo v tednu, stalno delo

DOBRA PLAČA NA URO,
TEDENSKA PLAČA

Počitnice s plačo—zavarovalnina

Zglasite se v Employment uradu
vsak dan razen v soboto od 8 zj. do 5 pop.

CARLING'S BREWERY
9400 QUINCY AVE.

VEČ POMOČNIC ZA

CAFETERIJO

SE SPREJME

Delo je v čisti, zdravi
okolici

Morajo razumeti in govoriti
angleško

Samo snažne, čiste in lične
mlade ženske od 20 do 35
let starosti naj se priglajo

\$29 za 40 ur dela na
teden

Hrana in uniforme zastoj.

Zglasite se v

The Ohio Bell Telephone
Company

soba 901
700 Prospect Ave.

Moške in ženske

se sprejme

za tovarniška dela

MOŠKE:

inspektorje

truckerje

ŽENSKKE:

asemblerce

varilke

Za 2 in 3 štift

5 dni v tednu

Stalna zaposlitev z

60 let staro družbo

Bishop & Babcock Mfg. Co.

1285 E. 49. St.

(240)

MALI OGLASI

Naprodaj je

hiša za 2 družini

Nahaja se v okolišju 185. ceste; vsako stanovanje 5 sob in kopalnica; novo prebarvana, 2 nova furneza. Hiša je v jako dobrem stanju. Jo morate videti, pa se vam bo gotovo dopadla.

The Jos. Huber Co.

Realtor

1306 Center Rd.

Tel. YE 2388

večer Po 6727

(235)

Furnezi

Novi turnezi za premog, plin, olje, goriko vodo ali paro. Resetting \$15 — čiščenje \$5 premenjamo stare na plin ali olje. Thermostat

Chester Heating Co.

1193 Addison Rd. — EN 0487

Govornino slovensko

Par išče stanovanje

Mlad slovenski zakonski par išče stanovanje v Euclidu. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče PO 5520.

(236)

Stanovanje iščeta

Slovenski veteran in žena iščeta 3, 4 ali 5 sob. Kdor ima kaj primerne, naj pokliče PO 1985.

(237)

WIDGOY'S PHOTO STUDIO

485 East 152nd St.

Se priporočamo za izdelavo vseh vrst slik po zmerni ceni. Odpri ob nedeljah

He's Got Both Liberty and Security

AUGUST KOLLANDER

v Slov. Narodnem Domu,

6419 ST. CLAIR AVENUE,

POŠILJA DENAR v Jugoslavijo, Trst, Gorico, Avstrijo, Italijo in druge kraje, vsaka pošiljatev je jamčena;

PRODAJA ZABOJE za pošiljanje hrane in obleke v staro domovino in sprejema take zaboje za odpošiljanje v stari kraj.

Pri Kollanderju boste vedno dobro postreženi.

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD

Perhaps you need vitamins. If you do, you want vitamins that are—
Potent, Easy and Convenient to take, Economical. Each One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule contains the full basic daily quantities of five vitamins, whose requirements in human nutrition have been established.

Take one capsule every morning and you can forget about vitamin supplements until the next day. That's CONVENIENCE.
Pay for only one capsule each day. That's ECONOMY.

GUARANTEE: Your money back if, after taking a single One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsule every day for sixty days, you are not entirely satisfied. Be sure to ask for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

JAREM PREGREHE

(povest — spisal P. Bohinjec)

"Na, še enkrat pij in pa Jenzu reci, da naj pride pit."

In prišel je še hlapec pit. "No, ali še ne greš" povpraša Krajec vstopivšega sosedu.

"Kmalu pojdem. Imam še nekaj opravka", odgovori sosed.

"Janez, kar pojdi s Polono, ker se vama tako mudi! Jaz se pripeljem s sosedovimi. Imava še s Cenetom nekaj govoriti", reče naposled Krajec.

Janez in Polona sta se naposled odpeljajla sama. Oče pa se je pripeljal že pozno zvečer s sosedom. Tako se je vselej rado zgodilo, kadar je šel Krajec v semenj.

IV

Rože je na vrtu plela, Pesmi pela je glasno—
Kaj da vrta več ne dela,
Kaj ne poje več glasno?
S. Gregorčič.

Vas je vas. Hiša za hišo, hlev za hlevom, pod za podom, vrt za vrtom, kozolec za kozolcem. Vse to pa veliko in majhno, lepo in grdo, čedno in nemarno. Imovitost in ubožnost, pridnost in lenoba, gorečnost in mlačnost odseva na teh domovih. To je svet v malem.

Tako je z Bičjem. Pogorška vas je. Kakih dvajset številk ima. Sadju mnogo obrodi na bičevskih vrtovih in travnikih; hrušave vode in hruševca, češpljevca in suhih češpelj je dovolj pri vsaki hiši. Polje je seveda bolj pusto. Kaj se hoče! Kamen je kamen, prst je prst.

Bolj na sredi vasi ob cesti stoji hiša, katere prebivalce že nekoliko poznamo. Vsa je zidana in z opeko krita. Tudi hlev je zidan, a krit s slamo. Pod pa je lesen. Nad hišnimi vrati visi lesena desčica z veliko užgano številko, katero imajo otroci za "sedmico", kadar se uče šteti. Nad številko

je pa udolbina, kjer sedi na prestolu Mati božja z Detetom v naročju. Podoba kaže, da mora imeti ta hiša hčerko gorečo za božjo čast. Vsa je v zlatih in srebrnih penah. V stranskih kotičkih te udolbine stojita dve posodici s žeravcem, ki povpenja svoje dišeče liste okrog podobe. V sredi stoji durga posodica, iz katere kljuje sivkasto-zelena stebelca s klinčkovim cvetjem, viseča po zidu, kakor oltarni prt. Navzdol pa visi ob robu udolbine višnjeva svetilka, ki daje v temi tej skupini prav čarobno lice.

Bela hiša ima zelene veternice pri oknih in na koncu je naslikal Lužarjev France svetega Florijana, ki ima v roki večjo golido, kakor pa je cerkev poleg njega. Ako se pristavimo, da gleda izpod strehe okno zgornje sobe, povedali smo vse. Gospodar jo je dal napraviti sebi za stare dni.

To je bila Krajčeva hiša. Krajec je štel osemindesetletno leto o sv. Verbanu tistega leta, ko smo ga videli na kranjskem sejmu. Vdovec je bil. Žena mu je bila umrla pred dvanajstimi leti. Dvoje otrok je imel. Polonica ima sedemnajst let, Janez pa gre v dvajseto leto.

Pač bi bil Krajec lahko izbral nevesto pred dvanajstimi leti. Saj je bil takrat komaj izpolnil šestindeseto leto, in moški rod ne vene tako hitro kakor ženski. Tudi njegovo imetje ni bilo beraško in redil je vedno po desetero živinčet. Vina in belega kruha je bilo vedno za potrebo pri Krajčevih, in gospodariti so znali. Poslov niso imeli razen stare Agate, ki je bila že od mladih nog pri hiši. Ta je tudi gospodinjila, odkar je mati zatisnila oči. Kar pa je Polona "nauk" odpravila, je ona veljala za gospodinjico. Vendar Agate ni nikdar imela kot dekle, ampak ljubila jo je kot svojo lastno mater. Saj jo je zibala in pestovala, v cerkev vodila in moliti učila. Kajpak je Agata rada potožila kaki svoji prijateljici, da ji sedaj ni več tako kakor ji je bilo. A to je že navada pri starih ljudeh. Hudega ji ni bilo, le to ji ni moglo v glavo, da bi znalo tako dekle bolje gospodinjiti kakor ona.

Bila je dobra, ta Agata! Tako rada je imela Polonico, kakor bi bila njena hčerka. Nič manj pa tudi Janeza. Hujše ji je bilo, če je čula o njem kaj napačnega, kakor da bi se njej sami zgodilo kaj zlega. Dokler sta bila še otroka, sta bila tako največ okrog Agate. Oče Krajec se ni mnogo menil za otroka in njiju vzgojo, kakor je to že navadno. Žensko srce je že tako bolj ustvarjeno za otroško naravo in tudi z njo tesneje spojeno. Kolikor pa sta otroka bolj zorela, toliko tesneje sta se oklepala očeta. Janez je bil očetov ljubljeneec. Saj sta vedno hodila skupaj, delala in govorila, kolikor sta. Janezova ljubezen je bila zaupna, odkrita, naravna. Polonica ljubezen do očeta pa je bila bolj boječa, skrivajoča v sebi več strahu nego zaupnosti. Ljubila je očeta, a bala se ga je še bolj.

Polona se je sukala po kuhinji. Vesela je bila poprej zmerom in prepevala je po hiši kakor ptičica. Nekaj dni sem pa se ji ni tako ljubilo. Tudi cveticam po oknih je že nekaterikrat pozabila priliti.

Vse to se ji je zdelo nekako otročje. Pač pa je mnogo več mislila kakor prejšnje čase. Še vedno so ji šumele po ušesih sladke Cenetove besede, in prišla je naposled do sklepa, da Cene le ni napačen človek.

"Polona, kaj pa tako premišljaš? Glej, včasih sem bil na dvorišču in sem slišal kako žvrgoliš po kuhinji in sem te bil vesel. Še meni se je zljubilo, da sem zaokrožil kakšno veselo, dasi sem, kakor veš, velik pustež in moje grlo je tako, kakor bi tolkel po reni", dokonča Janez svoj govor.

"Hi, hi!" se zasmije deklica, "kako si vendar otročji!"

"Zakaj? Ali samo otroci pojo?"

"Menda že," se zopet zesmije deklica.

Janezu pa ta smeh ni bil po volji. Nejevoljen odide iz kuhinje. Komaj pa je zunaj veže, že se zasliši iz kuhinje pesem:

Ko ptičica sem pevala,
sem sladke sanje sanjala.
A zdaj pa nikdar, nikdar več,
veselje preč je, preč!

Zvesto je vlekel Janez besede na uho. Zmaje z glavo in reče polglasno:

"Te še ni nikoli pela! Pa zakaj to 'veselje preč, je preč'? Kaj se ji ne godi dobro?"

Ko Janez tako premišluje, stopajoč proti podu, mu pride oče nasproti. Kar ima na srcu, to mu pride na jezik:

"Oče! Zakaj pa Polona več tako ne poje, kakor je včasih?"

Oče se nasmehne sinovi od kritosrčnosti in odgovori: "I, saj veš, Janez! Otročarja tudi nekrat mine. Zakaj pa ti ne poješ?"

"Jaz nisem za to!"

"I, menda menda tudi Polona ni več za to."

In res se prične nato Janez sam sebi smejati, sedeč v hlevu na svoji postelji, da je mogel tako otročje povprašati očeta in sestro.

Ko pa se približe malo je bila šepasta — v hlev stara dekla, poprime Janeza zopet radovednost.

"Agata, ali veš, zakaj se Polona tako drži že nekaj časa sem?"

"Aha, saj je res! Tako sitna je kakor muha. Pa neveščna, kako! Nobene stvari ji ne naredim prav. Sama je danes pa že dvakrat prevrnila lonec po peči. Le počakaj, Janez, jo bomo že izvohali."

Nedelja je bila. Agata in Polona sta se napravljali v cerkev. Agata je kmalu odložila svoje delavno krilo, oblekla se v rožasto in si privezala belo pečo. Nato je pristopila k Poloni in ji pomagala pritrčiti si pas. Pred njo na mizi je bila mala podobica, katero je imela Polona shranjeno med obleko.

"Polonica! Bog ve, kako podobico bodo letos dali gospod kaplan, ko pridejo biro pobirat?"

"I, boš že videla, kaj si pa tako radovedna?"

"Čaj, pokaži mi svoj molitvenik!"

Agata je neizrekljivo rada

ogledovala podobice.

"Kaj ga nisi še nikoli videla?"

In Polona zaloputne pokrov obilne skrinje, v kateri je imela shranjeno obleko in tudi molitvenik.

Agati pa se zazdi čudno to Polonično vedenje. Še bolj jo prijemata ženska radovednost.

Opoldne prideta iz cerkve. Polona pusti ključ od skrinje v ključavnici. Težko je čakala Agata, da odide Polona v kuhinjo. Odpri skrinjo, pogleda po njej, premeče nekaj obleke in — kaj najde?"

"Hi, hi!" se zasmije deklica, "kako si vendar otročji!"

"Zakaj? Ali samo otroci pojo?"

"Menda že," se zopet zesmije deklica.

Janezu pa ta smeh ni bil po volji. Nejevoljen odide iz kuhinje. Komaj pa je zunaj veže, že se zasliši iz kuhinje pesem:

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

EVEN THE OLD MAN CANT GET 'EM
CLEAN WITHOUT SOAP —
SAVE USED FAT IF YOU
WANT MORE SOAP!

kaj najde Janeza, ko je ravno živini pokladal.

"Oh, Janez, kaj sem videla!"

"I, kaj pa?"

"Ne. Povem pa ne, za nobene denarje ne."

"Meni boš pa vendar povedala! Le čakaj, drugi teden pride Tirolec po volji. Če ne poveš, ne dobiš nobene dvojake."

"Samo tebi, Janez, saj veš, drugemu ne!"

In Agata pove, kar je videla. Le čakaj, drugi teden pride Tirolec po volji. Če ne poveš, ne dobiš nobene dvojake."

"Saj to ni nič takega. Agata! Bog ve, koliko si jih ti pokupila v svojih mladih letih!" jo podraži Janez.

"Oh, nikoli ne nobenega. Kdo je to rekel? Kako bi si potem upala komu pogledati v obraz? Kaj misliš?"

Agatin glas je bil vedno višji. Janez ni hotel nadalje govoriti o tem. Neko prirojeno ti v red obleke in zapreti skrinje spoštovanje ga je odvrnilo, da se ni več norčeval iz ženice.

Robert Houchin, star 13 let, je obdolžen umora svoje matere, Mrs. Imogene Louderback. Zagovornik mladega morilca si je prizadeval, da bi ga poslali v kako prisilno šolo, a je izgubil.

Kar

bi bil človek brez jezika, to bi bil narod brez

TISKA

Z jezikom govori človek — z tiskom govori ves narod, ves svet. Brez tiska bi postal svet mutast.

SLOVENSKI NAROD

so dvignili slovenski književniki in pisatelji s pomočjo tiska. Ves njegov kulturni dvig, ves preporod je prišel slovenskim ljudem potom tiska. Tisk je torej velevažna stvar za vsakega človeka.

AMERIŠKI SLOVENC

bomo narodno zavedni toliko časa, dokler bomo imeli med seboj lasten slovenski tisk. Zato podpirajmo in vzdržujmo svoj slovenski tisk, dokler ga imamo!

"NOVI SVET"

je najzanimivejši slovenski list v Ameriki. Prinaša poučne članke, poljudne novele in povesti in poleg vsega tudi objavlja zgodovino ameriških Slovencev. Če kak list, tedaj zasluži "NOVI SVET" vso našo podporo. Zato naročajte in širite ga vsepovsod.

Stane letno za Zdr. dr. \$3 za inozemstvo \$3.50. Naroča se na naslovu:

"NOVI SVET"

1849 West Cermak Rd.

Chicago 8, Ill.

Delniška seja

"SLOV. DELAVSKEGA DOMA"

Obvešča se vse delničarje in društva delničarje

"Slovenskega Delavskega Doma

15335 Waterloo Rd., Cleveland, O."

da se vrši delniška seja korporacije

V NEDELJO, DNE 26. JANUARJA, 1947

Pričetek ob 2 uri popoldne.

Za direktorij,

VINCENT COFF, tajnik.

IZŠLA JE

BARAGOVA PRATIKA

ZA LETO 1947

Stane s poštnino

50 CENTOV

Za Ameriko in stari kraj

Zelo informativna in praktična knjiga za vsakega slovenskega človeka.

Naročite jo dokler je v zalogi!

Naročnino pošljite v Money Ordru, čeku ali v gotovini na naslov:

BARAGOVA PRATIKA

1849 WEST CERMAK ROAD, CHICAGO 8, ILLINOIS

V BLAG SPOMIN

ENAJSTE OBLETNICE SMRTI NASE ISKRENO LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE MATERE

Mary Beck

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči
2. decembra 1935

Kruda smrt, čemu odvzela si nam drago mamico? Kar najraje smo imeli spravila si v jamico.

Žalujoči ostali:

OTROCI

Cleveland, O., 2. dec. 1946.

Kljub splošni republikanski zmagi pri zadnjih volitvah je bilo izvoljenih tudi nekaj demokratov med temi so tudi trije, ki jih vidimo na sliki in ki so izvoljeni v senat. Od leve na desno so: Kenneth McKellar iz Tennessee; J. Howard McGrath trikratni guverner v Rhode Island in Joseph C. O'Mahoney iz Wyoming.